

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Petri De Dusburg, Ordinis Teutonici Sacerdotis, Chronicon
Prussiae**

Petrus <de Dusburg>

Francofurti ; Lipsiae ; Regiom. Pruss., 1679

Cap. CCCIX. De Impugnatione Castri Bisene.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11850

runt, & fratres IV. & viri quinquaginta sunt submersi. Hanc tentationem, sicut dicitur de Job, permisit Dominus ideò fieri, ut daretur posteris Exemplum constantiæ, quia licet hoc grave damnum fratribus occurrat, nequaquam tamen inceptum opus Domini retardavit. Hoc tempore quidam de Bavaria sagittarius in Castro Raganita fuit, qui dum facto Crucis signo jaceret in stratu suo noctis tempore, & vellet dormire, venit Diabolus & momordit eum maximè in pedicam suam: iste autem de nimia læsione dolens clamavit alta voce dicens: Quis est qui me momordit? At ille inquit: Ego sum Diabolus. Et quare fecisti? Respondit Diabolus, quia cum reponis te ad dormiendum, facies cruce nimis nimis breves. Sequenti autem die cum hujusmodi factum coram fratribus & aliis publicaret, quæsierunt ab eo, utrum sic fuisset de brevitate Crucis. Respondit, verè ita erat. Sed de cætero cavebo, faciam enim Cruces quæ procedunt à planta pedis usque ad verticem & ultra.

ANIMADVERSIONES.

- (a) Quatuor hebdomadarum spacio. *Vid.* Simon Grunov. *Tract.* XI. c. 5. Henneb. *in Comment. ad tab. Geogr. pag. 49.* Destructum est postea Castrum hoc, adeò ut ne vestigium quidem ejus hodiè supersit.
- (b) Perperam itaque Waisselius, qui Castrum hoc conditum esse dicit ex adverbo Raganitæ. Dicit enim *nicht Raguit über. fol. 110. à pr.* Fluxit autem error ex malè intellecto loco Simonis Grunovii, qui *loc. cit.* ita scribit: *Und lieget über Raganita das fließ auff.* Primus arcis illius provisor (Pfleger) fuit Gandolff von Brudelow *loc. citat.*

CAP. CCCIX.

De

Impugnacione Castri Bisene.

Eodem

Eodem anno in æstate frater Henricus de Plotz (a) Marschalcus terræ Prussie totum robur Exercitus sui congregavit, & dum appropinquaret Castro Bisenc, equites sui in ortu dici ipsum Castrum obsederunt: hi autem, qui navigio venerant, facto ponte cum navibus suis ab Insula vicinâ per Memelam applicantes Instrumentis bellicis per longum tempus fortissimè impugnaverunt, licet nil proficerent. Undè aliquibus de parte fratrum & quibusdam, de Castrensibus vulneratis ab obsidione recesserunt.

ANIMADVERSIONES.

(a) Simon Grunovius eandem recensens Historiam, Henricum à Plozke nominat magnum Commendatorem, non vero Marschalcum. Et hoc etiam Grunovium rectius fecisse, posset alicui videri. Jam enim supra diximus, Henricum hunc à Plozke à Sigfrido constitutum fuisse Commendatorem Magnum. Vix autem verisimile est, hunc Henricum posthæc & Commendatori magno esse postpositum. Verum Dusburgio hic fides denegari non potest, qui de iis scribit, quæ suo tempore contigerunt. Ut autem ad dubium illud respondeatur, notandum est, Magistratus illos supra in Notis ad Cap. CCLXXXIX. enumeratos non fuisse perpetuos; Sed sæpius fuisse immutatos vel à Magistro solo, si fuerant Magistratus inferioris Ordinis, vel à Magistro & Capitulo simul, si fuerunt Magistratus Majores. Solebant enim hi singulis annis in Capitulo generali dignitatibus suis se abdicare, & tum aut ipsis Honores illi prorogabantur (ut fiebat plerumque) aut etiam aliis conferebantur. *Vid. Consuetud. Ord.* Sed & notandum est, semper novo Magistro electo novos quoque fuisse in eodem Capitulo electos Commendatores magnos Marschalcos &c. nisi alicui eorum ex speciali Magistrî & Collegii Equitum gratia Magistratus esset prorogatus, ut ex Grunovii plurimis locis probari potest (Vid. ap. ipsum singulorum Mag. electiones.) Exemplum hujus rei habemus Sec. XV. Nam an. 1469. sub Henrico Richtenbergio Erasmus à Reizenstein fuit magnus Commendator; idem tamen sub Joanne à Tieffen fuit Marschalcus Ordinis. Item Philippus von Singelem fuit sub Henrico Richtenbergio Marschalcus: Ast sub Joanne à Tieffen minori

Bbb

officio

officio præfuit, cum Hospitalarius esset factus. Similiter Wilhelmus Comes ab Eisenberg sub Johanne à Tieffen fuit magnus Commendator: at tempore Friderici Ducis Saxonie idem factus est Marschalcus Ordinis. *Vid. Grun. Tract. 18. cap. 3. 5. 11. & Tract. 19. cap. 1.*

CAP. CCCX.

De

Quadam nave bellica facta.

Posthæc frater Wernerus (a) Commendator de Raganita fecit sibi ædificare navem bellicam cum mœniis & plures naves alias. Cum quibus dum venisset ad impugnandum castrum (b) Junigedam, ventus validus irruens in navem, violenter dejecit eam ad littus; quo viso castrenses armatâ manu invaserunt navem: Fratribus & armigeris in ea existentibus ex adverso viriliter se defendentibus. In qua pugna Lethovini plures interfecti fuerunt & lethaliter vulnerati. Et sic fratres evaserunt.

ANIMADVERSIONES.

(a) Wernerum ab Urseln Marschalcum Ordinis fuisse scribit Grunovius *Tract. XI. c. V.* cum eandem historiam recenset.

(b) Bischonadam vocat Grunovius *loc. cit.* ubi ea de re sic loquitur: Und er fuhr das Flasz Mümmel auff/und kam ins fließ Wagzigra/auff welchem man zwischen Littawen und Samayten komt/da ein sehr gut stück Landes war / und von den Wassern unverseret / und da liegt an einem grossen tieffen See die mächtige Stadt Bischonada / & sic etiam urbem hanc postea aliquoties nominat.

CAP. CCCXI.

De

De destructione navis hujus.

Rex